

РЕШЕНИЕ

№ 71

гр. Кюстендил, 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елисавета Г. Деянчева

при участието на секретаря Мая Др. Стойнева
като разгледа докладваното от Елисавета Г. Деянчева Гражданско дело №
20231500100456 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Част втора – Общ исков процес от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Съдът е сезиран с искова молба от „Банка ДСК” АД, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „***“, ул. „***“ № 19, вписано в ТР при АВ с ЕИК: ***, чрез главен юрисконсулт Г. А. К., съгласно пълномощно рег.№2882 - удостоверяващ подписите и с рег.№2883 - удостоверяващ съдържанието, том 1, акт 181 от 17.05.2021 г. по описа на Нотариус ***, с район на действие Районен съд - София и рег. № 609 по регистъра на Нотариалната камара, с адрес за връчване: гр. Кюстендил, ул. „***“ №14, **против** Н. В. К., с ЕГН *****, с адрес: гр. Дупница, ул. „***“ №18, ет.6, ап.21.

Обстоятелства, от които произтичат вземанията:

В исковата молба се сочи, че на 27.11.2015 г. между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД от една страна като кредитор и К.В.М. с ЕГН *****, - кредитополучател и Н. В. м. с ЕГН *****, - като съдлъжник бил сключен Договор за кредит Експресо компакт №428150.

По силата на сключения договор, банката кредитор предоставила потребителски кредит в размер на 50 000 лева, която сума била усвоена по посочена в чл.6 от договора разплащателна сметка с IBAN - BG89TTBB94001527315970.

Срокът за издължаване на кредита бил до 10.12.2024г., с падежна дата - 10-то число от месеца.

Съгласно чл.8 от цитираният договор, страните е уговорили, че за целия срок на договора, кредитът се олихвява с номинален фиксиран лихвен процент в размер на 7,99% на година и лихвен процент на ден в размер на 0,0221% . Съгласно чл.8.2 от договора - в случаите по чл. 8 ал. 5 от Част II на договора, а именно липса на превод на работна заплата, номиналният лихвен процент по чл.8 от договора се увеличавал с 0,50 процентни пункта.

В чл. 9 от договора за кредит страните уговорили, че върху просрочени

погасителни вноски, се начислява наказателна надбавка в размер на 6 пункта над номиналния лихвен процент по чл.8, или общо лихвеният процент върху просрочените погасителни вноски в размер на 13,99%.

Годишният процент на разходите по кредита, изчислен към момента на сключване на договора за кредит, бил 9,38%.

Клаузите в договора за кредит били индивидуално уговорени между страните, като било налице равновесие между правата и задълженията на търговеца кредитор и потребителя кредитополучател.

На потребителя била предоставена изчерпателна конкретна информация как се формира цената на доставената финансова услуга. В част II от договора за кредит бил посочен алгоритъмът, правилата и методологията на формиране на размер на възнаградителната и наказателни лихви.

Условията и съществени елементи на процесния договор за кредит били ясни, прозрачни, индивидуално уговорени.

Неразделна част от Договора за кредит бил Погасителен план, (Приложение № 1) с размер на погасителни вноски 666,85 лв.

На основание чл.17 от Част II на договора - Съдлъжникът приемал, че встъпва безусловно в дълга на кредитополучателя и се задължава в това си качество да отговаря солидарно с него за всички негови задължения, произтичащи от договор за кредит Експресо компакт №428150 от 27.11.2015 г.

С оглед на това, че в уговорените срокове дължимите суми не били изплащани Банката ДСК - като правопреемник на „Експресбанк“ АД с ЕИК ***, обстоятелство вписано в Търговския регистър на 30.4.2020 г. - на основание чл.10 от Част II на договора предприела действия по обявяване предсрочната изискуемост на кредита. До солидарно задължените лица били изпратени покани - уведомления, като за ответника в настоящото производството Н. В. м. /сега К./ предсрочната изискуемост била връчена лично чрез ЧСИ Валентина Александрова с рег.№742 и район на действие Окръжен съд Кюстендил на 05.07.2022 г.

На 21.12.2022г. пред Районен съд Дупница било депозирано Заявление по чл.417 от ГПК. В образуваното ч.гр.д.№20221510102346 по описа на съдия съд на 21.12.2022 г. били издадени Заповед № 1478 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК и Изпълнителен лист №1387 срещу солидарно отговорните длъжници К.В.М. и Н. В. К. за сумите, както следва: 43 402,73 лв. - главница произтичаща от задължение по Договор за кредит от 27.11.2015г., отчитан по кредитна сметка №11/6127324611; 16 433,34 лв. - договорна лихва за периода от 11.07.2017г. – 21.08.2022г.; 5 935,28 лв. - обезщетение за забава за периода от 11.07.2017г. до 21.08.2022г.; 1 314,14 лв. - законна лихва за периода от 22.08.2022г. – 08.12.2022г.; законна лихва считано от датата на подаване на заявлението в съда - 21.12.2022г., до изплащане на вземането.

Присъдени били и сторените пред заповедния съд разноски в размер на 1 341,71 лв. - държавна такса и 50,00 лв. - юрисконсултско възнаграждение.

На 23.01.2023 г. Банка ДСК депозирала в кантората на ЧСИ Е.Х. с рег.№743 и район на действие Окръжен съд Кюстендил молба за образуване на изпълнително дело за събиране на сумите по издадената по ч.гр.д.№2346/2022 г. от РС Дупница Заповед за изпълнение.

В резултат на постъпило от Н. В. К. възражение срещу заповедта за изпълнение

издадена по ч.гр.д.№20221510102346 на Районен съд Дупница, на основание чл. 415, ал.1, т. 1 от ГПК, за банката, в качеството на кредитор на Н. В. К., бил налице правен интерес от предявяване на настоящия иск за горесцитираните суми.

Предвид изложеното се поддържа искане за постановяване на съдебно решение, по силата на което бъде признато за установено по отношение на Н. В. К. с ЕГН *****, с адрес: гр. Дупница, ул. „***“ № 18, ет. 6, ап. 21, че дължи на Банка ДСК АД, като правопреемник на „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, сумите по издадената Заповед за изпълнение № 1478/21.12.2022г. от Районен съд Дупница по ч.гр.д.№20221510102346, а именно:

- 43 402,73 лв. - главница произтичаща от задължение по Договор за кредит от 27.11.2015г., отчитан по кредитна сметка №11/6127324611;
- 16 433,34 лв. - договорна лихва от 11.07. 2017 г. – 21.08.2022 г.;
- 5 935,28 лв. - обезщетение за забава за периода от 11.07.2017 г. до 21.08.2022 г.;
- 1 314,14 лв. - законна лихва за периода от 22.08.2022 г. – 08.12.2022 г.;
- законна лихва считано от датата на подаване на заявлението в съда - 21.12.2022 г., до изплащане на вземането.

Претендират се и сторените по ч.гр.д.№ 20221510102346 разноси в общ размер на 1391,71 лв., представляващи държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, както и тези за настоящото производство разноси вкл. и юрисконсултско възнаграждение.

Обстоятелства, от които произтичат възраженията на ответника:

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответната страна не е упражнила правото си на отговор.

С възражението си по ч.гр.д. №2346/2022 г. на ДРС длъжникът и настоящ ответник е заявила възражение по чл. 414, ал. 1 от ГПК с изрично позоваване на погасяване на част от вземането по давност.

В съдебно заседание исковата молба се поддържа от процесуалния представител на ищцовото дружество.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

От приложения Договор за кредит експресо компакт № 428150 се установява, че „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД предоставило на кредитополучателя К.М. сума в общ размер на 50000 лв., платима до 10.12.2024 г. – чл. 5, ведно с уговорена в договора лихва при условията на чл. 7 от същия.

Съдлъжник по договора е настоящият ответник - Н. м..

Към договора е приложен и погасителен план, доведен до знанието на длъжниците, видно от положените на него подписи на страните, които не са оспорени.

С покана-уведомление длъжникът бил уведомен за обединяването на „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и Банка ДСК АД, както и че от 30.04.2020 г. било вписано преобразуването чрез вливане, поради което от тази дата Банка ДСК АД поела правата и задълженията на кредитора по процесния договор за кредит. В уведомлението е било

посочено още, че поради просрочие на дължими вноски по кредита той се обявява за предсрочно изискуем. Поканата до длъжника К.М. е била връчена чрез ЧСИ по реда на чл. 47 от ГПК, а на съдлъжника Н. К. – лично на 05.07.2022 г.

Видно от приложеното извлечение от счетоводните книги за сметка № 11/6127324611/09.12.2022 г. кредитът е бил усвоен на 27.11.2015 г., но поради забава от 999 дни, предсрочната му изискуемост е настъпила на 22.08.2022 г., като дължими са останали 61 месечни вноски – една от 451,42 лв. и останалите по 644,43 лв., или общо 39117,22 лв. Начислени са и сумите 16 433,34 лв. - договорна лихва от 11/7/2017 г. - 21/8/2022 г., както и 5 935,28 лв. - обезщетение за забава за периода от 11/7/2017 г. до 21/8/2022 г.

Подадено е било заявление по чл. 417 от ГПК с вх. № 10546/21.12.2022 г. пред ДРС, по което е било образувано ч.гр.д. № 2378/2022 г., и е била издадена Заповед № 1478/21.12.2022 г. за незабавно изпълнение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК, както и Изпълнителен лист № 1387/21.12.2022 г., за сумите, посочени в извлечението, както и за сумата от 1 314,14 лв. - законна лихва за периода от 22/8/2022г. - 08/12/2022г., ведно със законна лихва считано от датата на подаване на заявлението в съда - 21.12.2022 г., до изплащане на вземането.

Издаденият изпълнителен лист, заедно със заповедта, били представени пред ЧСИ с рег. № 743 на КЧСИ, пред който по искане на вискателя било образувано изп.д. № 88/2023 г., видно от приложения препис на молба на л. 22 от делото.

Приложено е и ч.гр.д. №2346/2019 г. на ДРС, по което съдът е издал Заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК.

Прието по делото е и заключение на вещото лице М. В., която сочи, че последното постъпило плащане по процесния кредит е от дата 22.02.2018 г., като дължимите суми са в общ размер на 67085,69 лв., в т.ч. главница 43402,73 лв., договорна лихва – 16433,34 лв., санкционна лихва 5935,28 лв., както и законна лихва за забава в размер на 1314,34 лв.

Останалите събрани по делото доказателства не променят крайните изводи на съда, поради което и не следва да се обсъждат подробно.

Горната фактическа обстановка съдът прие за безспорно установена след преценка поотделно и в съвкупност на всички събрани по делото писмени доказателства, които са допустими, относими и безпротиворечиви.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на установителната претенция: Предявени са установителни иски по реда на чл. 422 от ГПК във вр. с чл. 415, с предмет установяване съществуването на вземането, заявено по реда на чл. 417 ГПК, за което е било образувано ч.гр.д. № 2346/2022 г. на ДРС.

При извършената служебна проверка за допустимост на исковата претенция се установи, че в полза на ищеца е била издадена заповед за незабавно изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК за вземането, предмет на настоящата искова молба. Заповедта е била връчена на длъжника К. чрез работодателя ѝ на 11.08.2022 г., поради което съдът е разпоредил процедура по чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК. Указанията на заповедния съд до заявителя са съответни на установените обстоятелства, като е спазен и срокът за предявяване на установителния иск. При посочените съображения претенцията е допустима.

По основателността: Целта на предявяването на иск в хипотезата на чл. 415 вр. чл. 422 от ГПК е да се установи наличието на вземането към момента на подаване на заявлението, за което е издадена заповед за изпълнение, но вече със сила на присъдено нещо, тъй като в случая връчването и по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК препятства влизането ѝ в сила. При основателност на претенцията и съгласно чл. 416 ГПК заповедта за изпълнение придобива изпълнителна сила и въз основа на нея съдът издава изпълнителен лист.

В случая не се оспорва обстоятелството, че в хода на заповедното производство е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК за търсените суми в полза на настоящия ищец, връчена на ответника надлежно.

Липсва спор и по това, че правопораждащият юридически факт, от който ищецът черпи права, е процесният договор за кредит. В него, възползвайки се от свободата на договаряне по см. на чл. 20 от ЗЗД контрагентите са приели, че ответницата е страна по него в качеството си на „сдължник“ на основание чл. 121 и сл. ЗЗД. Тази пасивна солидарност, която по своята правна същност е вид лично обезпечение, предполага приложението на чл. 122 от ЗЗД, респ. кредиторът е имал възможност да иска изпълнението ѝ и от сдължника. В т.см. в чл. 17 от договора за кредит е предвидено, че сдължникът заявява безусловно, че встъпва в дълга на кредитополучателя и се задължава в това си качество да отговаря солидарно с него за всички негови задължения, произтичащи от настоящия договор. Сдължникът дължи същото, за което се е задължил и кредитополучателят и в същия обем, както вече бе отбелязано и по-горе. Поради това ответницата е материално легитимирана да отговаря по предявения иск.

С договора страните са приели, че предсрочната изискуемост ще настъпва при забава в което и да е плащане от 90 дни и след уведомление, което да е достигнало до длъжника.

В резултат на неизпълнението в случая, което е установено и според заключение на вещото лице М. В., която сочи, че последното постъпило плащане по процесния кредит е от дата 22.02.2018 г., и в съответствие с изискванията на чл. 60, ал. 2 от ЗКИ, до длъжниците били изпратени съответните уведомления - до длъжника К.М., връчено чрез ЧСИ по реда на чл. 47 от ГПК, а на сдължника Н. К. – лично на 05.07.2022 г.

В т.см. възниква въпросът дали вземането по договора е станало предсрочно изискуемо и евентуално кога.

Според уредбата в чл. 60 ал. 2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ), когато кредитът или отделни вноски от него не бъдат издължени на договорените дати за плащане, както и в случаите, когато кредитът бъде обявен за предсрочно изискуем поради неплащане в срок на една или повече вноски, банката може да поиска издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 418 от ГПК въз основа на извлечение от счетоводните книги. В случая е бил предпочетен редът по чл. 417 от ГПК, но досежно предпоставките за това следва да се вземе предвид следното:

Предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което настъпва при наличието на две предпоставки: обективен фактор, обусловен от неплащането на част от падежирани вноски или лихви по договор за кредит и субективен фактор- обективиран в упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Обявяването на предсрочната изискуемост по смисъла на

цитираната по-горе норма предполага изявление на кредитора, че ще счита целия кредит или непогасения негов остатък за предсрочно изискуеми, включително и за вноските с ненастъпил падеж, които към момента на изявлението не са били изискуеми. Предсрочната изискуемост обаче има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективните факти, обуславящи настъпването ѝ, а предпоставките за постановяване на незабавно изпълнение са налице, ако получаването на волеизявлението от длъжника е реално и предхожда по време подаването на заявление за издаване на заповед за изпълнение.

Тук както в заявлението, така и в исковата молба, се твърди, че обявяването на кредита за предсрочно изискуем е било направено от страна на банката чрез изпращане на писмо до адреса на длъжниците, съвпадащ с този по постоянния им адрес.

Не е спорно между страните че към 09.12.2022 г. – датата, на която е изготвено извлечението от счетоводните книги, е налице забава на 61 погасителни вноски, поради което и са налице предпоставките по чл. 10. от договора за едностранно обявяване на кредита за предсрочно изискуем, като датата на настъпване на изискуемостта е 22.08.2022 г., доколкото и последното плащане по кредита е от 22.02.2018 г.

Волеизявлението за това е обективизирано в писмен документ – покана уведомление на л. 15 и 16 от заповедното дело, и съдържа ясно изразено позоваване на обстоятелствата по чл. 60, ал.2 от ЗКИ, респ. на обстоятелства, уговорени в договора, които дават право на кредитора да упражни правото си да обяви предсрочна изискуемост на кредита. Посочените книжа са връчени чрез ЧСИ В. Александрова на кредитополучателя на 20.08.2022 г. по реда на чл. 47 от ГПК, а на настоящия ответник лично на 05.07.2022 г. От това следва, че относимите към настъпване и обявяване на предсрочната изискуемост факти са се осъществили преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, респ. вземането е изискуемо в предявения размер и на предявеното основание на 05.07.2022 г.

От заключението на счетоводната експертиза, неоспорено от страните, се установи, че непогасените задължения по договора за кредит към 01.03.2018 г. са: главница 43402,73 лв., договорна лихва – 16433,34 лв., санкционна лихва 5935,28 лв., както и законна лихва за забава в размер на 1314,34 лв. От това следва, че претенцията е доказана по основание.

Извън горното следва да се отбележи, че по отношение на съдлъжника са налице основания за приложение защитата по ЗЗП с оглед качеството му на потребител, а в този смисъл съдът дължи произнасяне с оглед служебното си задължение да прилага тази защита. При извършената проверка в т.см. обаче, не се констатираха клаузи, които да противоречат на закона.

Възприетите изводи налагат произнасяне по правопогасяващото възражение по чл. 111 от ЗЗД, поради следното:

Поддържаното защитно средство е заявено с възражението по чл. 414 от ГПК. По арг. от разп. на чл. 422 от ГПК последиците на предявената искова претенция по този ред настъпват от датата на постъпването на заявлението по чл. 410/417 от ГПК, поради което и въведените с възражението по чл. 414 от ГПК мотивирани оспорвания на вземането, следва да се считат въведени в предмета на делото. Довод в този смисъл е възможността за защита на длъжника, който в случаите, в които кредиторът се е снабдил със заповед за изпълнение, в т.ч. по чл. 417 ГПК, може да оспори вземането,

позовавайки се на погасителна давност: 1) с възражението, подадено в срока по чл. 414 ГПК; 2) с отговора на исковата молба по чл. 422 ГПК – когато подаденото в срок възражение е необосновано, и 3) с отрицателен установителен иск.

Изложеното е основание да се приеме, че наведените във възражението по чл. 414 от ГПК оспорвания, е допустимо да бъдат разгледани в хода на исковия процес, дори и да не е подаден отговор на исковата молба по реда и в срока по чл. 131 от ГПК, или дори и да е подаден такъв, те да не се повтарят с него. В този смисъл са и постановките в т. 11а от ТР №4/2014 г. на ОСГТК на ВКС. Именно в този смисъл е оставено без уважение и искането за постановяване на съдебно решение по реда на чл. 238 от ГПК.

Поддържаното възражение обаче е основателно само за част от претендираните вземания.

Погасителната давност е сложен юридически факт, съвкупност от два елемента: бездействие на титуляра на правото и изтичането на определен период от време. Съгласно чл. 114 от ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо.

По отношение на началния момент обаче, от който този срок започва да тече при договора за кредит, е разпространено разбирането, че това е от падежа на всяка отделна вноска. В този смисъл Решение № 45 от 17.06.2020 г. по т. д. № 237 по описа за 2019 г. на II ТО на ВКС, Решение № 90 от 31.03.2014 г. по гр. д. № 6629/ 2013 г., ВКС, IV г. о., Решение № 161 от 08.02.2016 г. по т. д. № 1153/2014г., ВКС, II т. о., Решение № 45/17.06.2020 г. по т. дело № 237/2019 по описа на ВКС, ТК, II отделение; Решение № 147/10.03.2021 г. по т. дело № 2356/2019 г. по описа на ВКС, ТК, II отделение; Решение № 107/02.06.2020 г. по в. т. дело № 147/2020 по описа на Варненски апелативен съд, недопуснато до касационен контрол с Определение № 157/12.03.2021 г. по к. т. дело № 1574/2020 по описа на ВКС, ТК, I отделение. И въпреки противоречието в практика на съдилищата досежно този въпрос, настоящият съдебен състав споделя именно тезата, че давността тече отделно за всяка падежирава ануитетна вноска от датата, на която плащането е било дължимо съобразно конкретно уговорения погасителен план на задължението – възприемайки в тази насока и разрешенията в Решение № 90 от 31.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6629/2013 г., IV г. о., ГК, Решение № 50002 от 02.02.2023 г. на ВКС по гр. д. № 701/2022 г., III г. о., ГК, постановено след приемане на ТР № 5/2022 г., според което ... "За всяка вноска с настъпил падеж тече погасителна давност, защото банката може да се снабди с изпълнителен лист за нея. В този смисъл е ТР 8/19 г. на ОСГТК и Решение № 45/20 г. на II ТО.

Наред с това от значение за приложението на погасителната давност е и правилото на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (Загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.). Посоченото правило има няколко редакции: според редакцията на чл. 3, т. 2 (Обн. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат: давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се пораждаат задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания; в редакцията на чл. 3, т. 2 (изм. – ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 9.04.2020 г.) За срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат: давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните

субекти. Съгласно § 13 от ПЗР на ЗЗдр. (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.), сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Тоест, за периода 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. не е текла давност.

Заповедното дело, с което се прекъсва давността, е образувано на 21.12.2022 г. Съгласно чл. 422 от ГПК, искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, респ. от 21.12.2022 г. до настоящия момент давностен срок не тече.

Поради това и като взе предвид, че в задължението са включени падежирили вноски, считано от 10.08.2017 г. до 10.08.2022 г., съгласно приложеното извлечение от сметка, а според изслушаното заключение на неоспорената ССЕ последното извършено плащане е от 22.02.2018 г., то всички последващи вноски след този момент до сезирането на заповедния съд на 21.12.2022 г., се явяват просрочени. С връчване на нотариалната покана на длъжника на 05.07.2022 г., е настъпила изискуемостта на цялото задължение по процесния договор за банков кредит. От този момент целият или неплатеният остатък по кредита е изискуем. Това е и началният момент на течението на срока на погасителната давност. Т.е. след този момент тече петгодишна давност спрямо цялото изискуемо вземане, а не само по отношение на падежирилите до този момент погасителни вноски.

Преди този момент обаче, в сила между страните е действащият погасителен план към договора, съобразно който следва да се приеме, че давност тече, но по отношение на отделни дължими вноски за главница, считано от падежната им дата по плана. Предвид това погасени по давност биха били вземанията за падежирилите вноски за главница, които попадат извън петгодишния период, предхождащ подаването на заявлението по чл. 417 ГПК, в случая преди 21.12.2022 г. - така Решение по гр. д. № 6629/2013 г. ВКС, IV ГО, решение по т. д. № 1153/2014 г. на ВКС, II ТО; Решение № 83/26.05.2017 г. по търг. дело № 50394/2016 ГК; Решение № 161/08.02.2016 г. по търг. дело № 1153/2014, 2-ро ТК. От приложения към договора погасителен план става ясно, че първата неиздължена анюитетна вноска в падеж 10.03.2018 г. Или, от тази датата до датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК не е изминал петгодишен период, поради което възражението за недължимост на главницата, поради изтекла погасителна давност, се явява неоснователно.

Претенцията за главница се явява основателна и ще бъде уважена. Законна последица от това е и основателност на претенцията за законна лихва върху същата от датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК в съда – 21.12.2022 г. до окончателното плащане, каквото искане е направено още в исковата молба и за което е издадена Заповед по чл. 417 от ГПК.

Досежно иска с правна квалификация чл. 240, ал. 2 ЗЗД за установяване вземане за възнаградителната лихва в размер на 16433,34 лв.:

Основателността на иск с правно основание чл. 240, ал. 2 ЗЗД е предпоставена от установяването на следните материалноправни предпоставки: 1. валидно сключен договор за заем; 2. наличие на уговорка за заплащане на възнаградителна лихва; 3. настъпил падеж за заплащане на задължението за възнаградителна лихва; 4. липса на плащане от страна на заемодателя.

В случая съгласно чл. 4 от договора се дължи възнаградителна лихва при

фиксиран годишен лихвен процент в размер на 7,99%. Следователно е налице писмена уговорка за заплащане на възнаградителна лихва. Ищецът претендира, че за усвоения кредит длъжникът дължи възнаградителна /договорна/ лихва в размер на 16433,34 лв. за периода 11.07.2017 г. – 21.08.2022 г. Към тази дата безспорно е настъпил падежът за заплащане на задължението за възнаградителна лихва върху съответните месечни вноски, съгласно погасителния план, като няма доказателства ответникът да е заплатил както дължимата главница, така и договорената лихва. НО, с обявяването на кредита за предсрочно изискуем дължима е станала цялата главница и длъжникът е загубил преимуществото на срока, поради което за периода след обявяване на кредита за предсрочно изискуем – в случая след 05.07.2022 г., възнаградителна лихва е недължима съгласно приетото Тълкувателно решение на ОСГТК на ВКС по тълк. дело № 3/2017 г. по описа на ВКС. Това е така, защото при настъпване на предсрочна изискуемост отпада занапред действието на погасителния план, ако страните са уговорили заемът/кредитът да се връща на вноски. Уговорената в договора лихва е възнаграждение за предоставянето и ползването на паричната сума за срока на договора. Упражненият избор от кредитора да иска изпълнението преди първоначално определения срок поради съществуващия за него риск преустановява добросъвестното ползване на паричната сума от длъжника, поради което уговореното възнаграждение за ползване за последващ период – след настъпване на предсрочната изискуемост, не се дължи – така Решение № 40 от 17.06.2015 г. по т. д. № 601/2014 г., I т. о. и Решение № 23/24.03.15 г. по т. д. № 1717/13 г. на ВКС, I т. о., ВКС. Или от този момент - обявяване на кредита за предсрочно изискуем – в случая след 05.07.2022 г., до 21.08.2022 г. тази претенция се явява неоснователна за сумата от 235,34 лв., изчислена по реда на чл. 162 от ГПК.

Освен това, по отношение на вземанията за възнаградителна лихва в съдебната практика преобладаващо се приема, че се погасяват с 3-годишна давност, тъй като имат характер на лихви съгласно [чл. 111, б. "в" от ЗЗД](#), като подобно възражение, както вече се посочи, се поддържа с постъпилото в хода на заповедното производство възражение.

Договорната лихва се претендира за периода от 11.07.2017 г. – 21.08.2022. Прилагайки тригодишния давностен срок с начална дата 11.07.2017 г., то като крайна такава за предявяване на претенциите на ищеца се явява датата 01.06.2020 г. Заявлението по чл. 417 от ГПК е подадено от ищеца на 21.12.2022 г. Поради това обосновано следва да се заключи, че към датата на предявяване на заявлението - 21.12.2022 г., която с оглед фикцията на [чл. 422, ал. 1 ГПК](#) следва да се приеме за дата на сезирането на съда с претенцията, предявена по реда на чл. 422 от ГПК, вземанията за възнаградителна лихва с падежи преди 01.06.2020 г. се явяват погасени по давност, т.к. в случая давността е била прекъсната и преди сезирането на съда в хипотезата на чл. 116, б. „а“ от ЗЗД - с признаване на вземането от длъжника. Налични са данни по делото, че след датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на подаване на заявлението за незабавно изпълнение по [чл. 417 ГПК](#), кредитополучателите са погасили задължение по договора за кредит в общ размер на 3083,93 лева. Плащането на част от дълга е извършено на 27.07.2021 г., 18.08.2021 г. и 13.09.2021 г. и представлява волеизявление за съществуването на дълга, обективизирано чрез недвусмислени конклюдентни действия - така *Решение № 131 от 23.06.2016 г. по гр. дело № 5140 по описа за 2015 г., IV г.о. на ВКС*.

Или, вземането за възнаградителна лихва, съставляваща част от анюитетните вноски за периода от 11.07.2017 г. – 01.06.2018 г., следва да се счита за погасено по

давност, респ. претенцията, макар и основателна, се явява погасена по давност за сумата от 2805,39 лв., изчислена по реда на чл. 162 от ГПК. До пълния предявен този иск и за периода 02.06.2018 г.-21.08.2022 г. е основателен и ще бъде уважен.

По отношение на претендираното обезщетение за забава в размер на 5935,28 лв.:

Обезщетителната (мораторна) лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД се дължи при поискване - чрез самостоятелен иск за обезщетение за вредите от забавата или като последица от уважаването на иск за главницата. Тук отново се касае за лихва като вид договорно обезщетение, респ. погасяването на задължението е съобразно краткия тригодишен срок на основание разпоредбата на чл. 111, б. "б" от ЗЗД. Като се отчете периодът, в който ответникът не следва да дължи законна лихва за забава поради забраната за начисляване на такива лихви на основание чл. 6 от Закона за мерките и действията и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците (обн. ДВ. бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.), то искът за сумата от 831,19 лв., представляваща непогасена лихва, начислена за периода от 11.07.2017 г. – 01.06.2018 г., следва да бъде отхвърлен като погасен по давност, като с изключение на този период дължимият размер на обезщетението за забава е общо 5104,09 лв.

Досежно претенцията от 1314,14 лв.:

По отношение на претендираното вземане за обезщетение за забавено плащане, с оглед вече изложените съображения, погасени по давност се явяват всички вземания, чиято изискуемост е настъпила преди 01.06.2018 г. Претенцията обаче, обхваща периода 22.08.2022 г. – 08.12.2022 г., респ. този иск не е погасен по давност, основателен е изцяло и следва да бъде уважен.

По разноските: С оглед изхода от спора по установителните искове на страните се следват деловодни разноски по правилата на чл. 78 от ГПК.

С оглед основателната част от претенцията и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК на ищеца ще бъде присъдена сумата от 1935,48 лв., от общо сторените такива, а именно: 1321,41 лева – довнесена държавна такса за разглеждане на спора, 425 лева – възнаграждение на вещо лице за изготвена съдебно-счетоводна експертиза, и 300 лева – възнаграждение за квалифицирана процесуална защита от юрисконсулт, което се определя по реда на чл. 78, ал. 8, изр. 1 от ГПК във вр. с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ (ЗПП) във вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ (НЗПП), като се отчита фактическата и правна сложност на делото, паричната оценка на предмета му и ефективното участие на юрисконсулта в него.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК на ответната страна се следват деловодни разноски по отношение на отхвърлената част от исковите, но искане в т.см. не е било заявено, респ. подобно произнасяне не се следва.

Доколкото исковата претенция е свързана с установяване на задълженията, посочени в заповедта за изпълнение издадена в предходно заповедно производство, вкл. и разноските за него, с оглед изхода от делото и задължителните указания по т. 12 от ТР № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК на ответника също се следват разноски, но поради лисата на данни за сторени такива, а и искане в т.см., няма да му бъдат присъдени.

В заповедното производство настоящият ищец е сторил разноски в общ размер на в общ размер на 1391,71 лева, от които 1341,71 лв. – внесена държавна такса за разглеждане на заявлението чл. 417 от ГПК, и 50,00 лева – възнаграждение за

квалифицирана процесуална защита от юрисконсулт. При настоящия изход на спора от сторените разноси следва да му се присъди и сумата от 1268,98 лв.

Съгласно задължителните указания на т. 13 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, издадената заповед за изпълнение и изпълнителният лист не подлежат на обезсилване, поради отхвърляне на част от иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК. От това следва, че по заповедното производство не следва да се издава изп. лист за отхвърления иск.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните по делото, че Н. В. К. с ЕГН *****, с адрес: гр. Дупница, ул. „***“ № 18, ет. 6, ап. 21, дължи и следва да заплати на „Банка“ ДСК АД, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „***“, ул. „***“ № 19, вписано в ТР при АВ с ЕИК: ***, като правопреемник на „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, сумите по издадената Заповед за изпълнение № 1478/21.12.2022г. от Районен съд Дупница по ч.гр.д.№20221510102346, а именно:

- **43 402,73** лв. - главница произтичаща от задължение по Договор за кредит от 27.11.2015 г., отчитан по кредитна сметка №11/6127324611, ведно законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда-21.12.2022 г., до изплащане на вземането.
- **13627,95** лв., дължима възнаградителна лихва за периода 02.06.2018 г.-21.08.2022 г.;
- **5104,09** лв. – обезщетение за забава за периода 02.06.2018 г. - 21.08.2022 г.;
- **1 314,14** лв. - законна лихва за периода от 22.08.2022г. – 08.12.2022г.;

КАТО

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ претенцията на ищеца за установяване дължимостта на възнаградителна лихва над сумата от 13627,95 лв., до пълния предявен размер от 16433,34 лв., (в т.ч.за сумата от 235,34 лв. и за периода 05.07.2022 г. - 21.08.2022 г. като неоснователна, както и за сумата 2805,39 лв. за периода от 11.07.2017 г. – 01.06.2018 г. – като погасена по давност), **КАКТО И**

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ иска за установяване на вземане за обезщетение за забава като погасен по давност за периода от 11.07.2017 г. до 01.06.2018 г. и за разликата над 5104,09 лв. до пълния предявен размер от 5935,28 лв.

ОСЪЖДА Н. В. К. с ЕГН *****, с адрес: гр. Дупница, ул. „***“ № 18, ет. 6, ап. 21, да заплати на „Банка“ ДСК АД, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „***“, ул. „***“ № 19, вписано в ТР при АВ с ЕИК: ***, сумата в размер на **1935,48** лв. (хиляда тридесет и пет лева и четиридесет и осем стотинки), представляваща деловодни разноси за настоящото производство, както и сумата в размер на **1268,98** лв. (хиляда двеста шестдесет и осем лева и деветдесет и осем стотинки) - деловодни разноси направени в хода на заповедното производство по ч.гр.д.№ 20221510102346.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд - София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от настоящия съдебен акт да се връчи на страните по делото, заедно със съобщението за постановяването му на основание чл. 7, ал. 2 ГПК.

След влизането на решението в законна сила препис от него да се изпрати на заповедния съд.

Съдия при Окръжен съд – Кюстендил: _____